

CHESED..

JUST DO IT!

Source Materials Rabbi Efrem Goldberg <u>reg@brsonline.org</u>

(25) (CEVITICUS (25)

וְבֶּי־יָמָוּךְ אָחַיַּךְ עִּמֶּךְ וְנִמְפַּר־לֻּךְ לֹא־ הַצְאָתִי אֶתְכֶּם מֵאֶבֶץ מִצְרָיִם לָתֵת לָכֶם אָת־אֶבֶץ כְּנֵּלְ לִאַר־מֵּלְ וְתַרְבִּית וְיָרָאת מַאֲלֹתֶוּ וְבֶּם אָעִרּץ בְּנַעַן לְהָיִּנִם אָעָר יְהוֹה אֶלְהַיבֶּם אֲשֶׁר־ הוצַאתִי אֶתְכֶּם מֵאֶבֶץ מִצְרָיִם לָתֵת לָכֶם אָתּר־אֶבֶץ כְּנֵען לְהָיִנִם אָשֶׁר־ לֵאלֹהִים: וְבִי־יִמְוּךְ אָחָיַךְ עִמֶּךְ וְנִמְפַּר־לֻּךְ לֹא־ לֵאלֹהִים: וְבִי־יִמְוּךְ אָחָיַךְ עִמֶּךְ וְנִמְפַּר־לֶּךְ לֹא־ וְבִי־יִמְוּךְ אַתָּיִר עָבֶּר וְנִמְבַּר־לֶּךְ לֹא־

³⁵ If your <u>brother</u> becomes impoverished * and his means falter in your proximity, you shall strengthen him — proselyte or resident — so that he can live with you. ³⁶ Do not take from him interest and increase; and you shall fear your God — and let your brother live with you. ³⁷ Do not give him your money for interest, and do not give your food for increase. ³⁸ I am HASHEM, your God, Who took you out of the land of Egypt, to give you the land of Canaan, to be God unto you. ³⁹ If your brother becomes impoverished with you and is sold to you; you shall not work him with slave labor. **

(16) DEUTOSINUMY (15)

of your cities, in the Land that HASHEM, your God, gives you, you shall not harden your heart or close your hand against your destitute brother. 8 Rather, you shall open 9 your hand to him; you shall lend him his requirement, whatever is lacking to him. 9 Beware lest there be a lawless thought in your heart, saying, 'The seventh year approaches, the remission year," and you will look malevolently upon your destitute brother and refuse to give him — then he may appeal against you to HASHEM, and it will be a sin upon you. 10 You shall surely give him, and let your heart not feel bad when you give him, for in return for this matter, HASHEM, your God, will bless you in all your deeds and in your every undertaking. 11 For destitute people will not cease to exist within the Land; therefore I command you, saying, "You shall surely open your hand to your brother, to your poor, and to your destitute in your Land."

אִם־כֶּסֶף וּ תַּלְוֶה אָת־עַמִּי אֶת־הֶעָנִי עִמָּךְ לְא־תִהְיֵה לְוֹ כְּנִשֶׁה לְא־ תְשִׁימִוּן עָלָיו נֵשֶׁךְ: אִם־חָבְל תַּחְבָּל שַׁלְתַת רֵעֶךְ עַד־בְּא הַשָּׁמֶשׁ תְּשִׁיבְנוּ אַבִּי וְשָׁמֵץתִּי בִּי־חַנִּוּן אָנִי: אַלֵּי וְשָׁמֵץתִּי בִּי־חַנָּוּן אָנִי:

²⁴ When * you lend money * to My people, to the poor person who is with you, do not act toward him as a creditor; do not lay interest upon him. ²⁵ If you take your fellow's garment as security, until sunset shall you return it to him. ²⁶ For it alone is his clothing, it is his garment for his skin — in what should he lie down? — so it will be that if he cries out to Me, I shall listen, for I am compassionate. ²⁷ You shall not revile God, and you shall not curse a leader among your people.

ifo (RASHI

ם אָת הָעָנִי עַמָּךְ – THE POOR PERSON WHO IS WITH YOU. אָת הָעָנִי עַמָּךְ – Look at yourself as if you are the poor person.⁵}

(11) >> THE STALMED BASRA(lea)

R' Meir provides us with the correct reply to this argument: בְּרֵי שְׁנִיצוֹל אָנוּ בְּהָן However, you should say to him: בְּרִי שְׁנִיצוֹל אָנוּ בָהָן — God does not cause the poor to suffer because they are wicked; rather, He impoverishes people SO THAT WE MAY BE SAVED, THROUGH giving THEM charity, FROM THE JUDGMENT OF GEHINNOM. Thus, the poor may even be righteous individuals; they suffer poverty for our benefit!

The Gemara relates that this argument was, in fact, once advanced by a Roman general:

רבי עָקיבָא And this very אָב הוּג שָאֵלָה שָאֵל טוּרְנוּסְרוּפּוּס הָּרָשָׁע אָת רַבִּי עֲקִיבָּא — And this very question the wicked Turanus Rufus^(a) asked of R' Akiva: אם הוא – If your God is a lover of the poor, סָבּי מָה אַינו מְפַּרְנָסְם – for what reason does He not sustain them?

R' Akiva offered the reply previously mentioned:
אַמָּר לוּ כְרֵי שָׁנִיצוּל אָנוּ כָּהָן מִדִּינָה שֶׁל נֵּיהְנִּם
- [R' Akiva] said to
[Turanus Rufus]: God makes people needy in order that,
through our giving them charity, we may be saved from the

judgment of Gehinnom.

Turanus Rufus took issue with this response: אָמֶר לוּ אַדְרְבָּה – [Turanus Rufus] said to [R' Akiva]: On the contrary! זוּ שֶׁמְחַיִּבְהָן לְנֵיהִנּם – This giving of charity is what actually condemns you to be punished in Gehinnom!

Turanus Rufus explained himself allegorically: אַמְשוּל לְּךְ מְשֶּל – I shall illustrate this concept for you with a parable. למה הַּבְּר דומה – To what is this matter similar? ילמלף בשר וַרָם שַבַעס עַל עברו – It is analogous to the case of a human[10] king who was angry at his servant נַחָבָשוֹ בָּבָית רָאַסוּרִין – and confined [the servant] in prison נְצָוָה עָלָיו שָׁלֹא and ordered that no one feed him or בְּהַאֲכִילוֹ וְשֶׁלֹא לְהַשְׁקותו give him drink. יְהָלַךְ אָדָם אָחָר וְהָאֱכִילוֹ וְהִשְׁקָהוּ — And one man subsequently went and fed [the servant] and gave him drink in defiance of the king's order. בְּשְׁשָׁמֵע הַמֶּלֶךְ לֹא בּוֹעֵס נֶלָוו – When the king hears about this man's actions, is he not angry at [the man]? אָהָם קרוּון עַכְדִים — And you Jews are called servants שְנֵאֲמֵר: ,,כִי־לִּי בְנֵי־וִשְׂרָאֵל עֻכָּדִים – as it says:(יו) For unto Me the children of Israel are servants! [12] Hence, by giving charity you actually violate the edict of God, your King, and so incur the judgment of Gehinnom.

R' Akiva countered with a parable of his own: אָמֵר לוּ רָבִּי עַקִיבָא אָמְשׁוּל לְּךְ מְשָּל – R' Akiva said to [Turanus Rufus]: I shall illustrate the situation for you with a different parable. לְּמָה הַדָּבָר דּוֹמָה — To what is this matter of giving charity similar? לְמֶלֶךְ בָּשֶׁר וָדָם שֶׁבָּצָס עַל בְנוּ וַחֲבָשׁוֹ בְּבֵית הָאֲסוּרִין - It is analogous to the case of a human king who was angry at his son and confined [the son] in prison וְצָנָה עָלָיו שָלא and ordered that no one feed him or בְּהַאֲכִילוֹ וְשֵׁלֹא לְהַשְׁקוֹתוֹ give him drink. וְהָלַךְ אָדָם אֶחָר וְהָאֵכִילוּ וְהִשְׁקָהוּ — And one man subsequently went and fed [the son] and gave him drink, thereby saving his life. קּשֶׁשָּׁמַע הַמֶּלֶךְ לֹא דורון מְשַׁגַּר לו - When the king hears about this man's actions, does he not send [the man] a gift?[וג] נְבְנִים – And we Jews are called sons of God, דְּכְתִיב: "בָנִים אָתְם לָה׳ אֱלֹהַיכְם״ – as it is written:[14] Sons you are to HASHEM, your God. Thus, although imprisoned in exile, the Jewish people are still God's children, [15] and one who sustains the poor among them with gifts of charity earns God's -attitude and is thus absolved from the judgment of Gehinnom.

[שֵלֹא נָתַבָּע חוֹב מֶעָנִי שֵׁאֵין לוֹ בֶּפֶה לְפְרֹעַ]

לְפִי שָׁנִּרְנוּ מִלְּתְבֹצַ הַחוֹב מִן הַלּוֹנֶה בְּעֵת שֶׁנֵּרַע שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לִפְרֹעַ חובוּ לְפִי שָׁאֵין לוֹ, שֶׁנָּאֲמֵר: לֹא תִהְיָה לוֹ בְּנֹשֶׁה. וְדַע כִּי וֹאת הַמְּנִיעָה תִּכְלֹל גַּם כֵּן שֶׁלֹא לָהֹוֹה. בְּרָבִּית לִישֹׁרָאל.

כָּשֶּׁרְשֵׁי הַמִּצְנָה לִקְבּעַ לָנוּ מִדַּת הַחֶּסֶד וְהַחֶּמְלָה, וּכְשֶּיִהִיוּ קְבוּעוֹת בָּנוּ אָז נָהְיֶה רְאוּיִין לְקַבְּלַת הַטּוֹבָה וְיָשְׁלַם חֵפֶץ הַשֵּׁם בְּנוּ שֶׁחָפֵץ הַשֵּׁם לְהַטִיב בְּעוֹלֶם הַזָּה וּבַבָּא.

כִּרִינֵי הַכִּצְנָה, מַה שֶּאָמְרוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה: מִנַּיִן לַנּוֹשֶׁה בַּחֲבֵרוֹ מְנֶּה רְיוֹדֵעַ שָׁאָין לוֹ שֶּאָסוּר לַצָבר נָגֶד בִּיתוֹ, שֶּנָאֲמֵר "לֹא תִהְיֶה לוֹ כְּנְשֶׁה". וּמַה שֶּאָמְרוּ גַם כֵּן בַּמְּכִילְהָּא, "לֹא תִהְיֶה לוֹ כְּנֹשֶׁה" שֶׁלֹא יַרָאָה לוֹ בְכָל וְמַן, וּדְבָרִים אֲחֵרִים הַנָּאֱמָרִים בָּעַנְיָן הַיֶּה בִּמְצִיעָא וּבְמְקוֹמוֹת בַּתּלְמוּד.

וְנוֹהֶגֶת בִּוְכָרִים וּנְקַבוֹת בְּכָל מָקוֹם וּבְכָל וְמַן. וְהָעוֹבֵר עָלֶיהָ וְתָבַע הַלְּנָאָתוֹ לַחֲבֵרוֹ וְיוֹדֵעַ שָׁאַין לוֹ וְתוֹבְעוֹ כְדֵי לְצַעֲרוֹ עוֹבֵר עַל לָאו זָה, וְהוּא כְעוֹבֵר עַל מָצְוַת מַלֶּדָ. מִצְוַת מַלֶּדָ.

MUSVAH 67)

[NOT TO DUN A POOR MAN UNABLE TO PAY HIS DEBT] that we were prohibited from demanding payment of a debt by a borrower at a time when we know that he cannot pay the debt because he does not have the means—for it is stated, you shall not be to him as a creditor (Exodus 22:24). And know that this prohibition also includes [an injunction] not to lend money at interest to a Jew. 1

At the root of the precept lies the purpose to firmly inculcate the qualities of kindness and compassion in us. When they will be firmly set within us, we will be ready, worthy to receive good reward, and what the Eternal Lord desires for us will be fulfilled—for it is the Lord's wish to do good [for us] in this world and the world-to-come.

Among the laws of the precept there is what our Sages of blessed memory said: How do we know that if someone seeks to collect a maneh³ from his fellow and he knows the other does not have the means [to pay it], he is forbidden to pass by opposite the other's house?—for it is stated, you shall not be to him as a creditor. Then there is what they said, further, in the Midrash Mechilta: "you shall not be to him as a creditor"—[this means] that he should not appear in his sight all the time. Other points are stated about this subject in the tractate Bava M'tzi'a and other places in the Talmud.

It applies to both man and woman, in every place and in every time. If a person transgresses it and demands payment of his loan from his fellow knowing that he has not the means [to pay it], and yet he duns him in order to make him suffer, he violates this negative precept; and he is as a person who violates the commandment of a king.⁵

רַבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר בָּה שִׁיטָה חְָרִי מִי הֵן שֻׁלֹא עָשוֹּ חָסֶד עִם מִי שֻׁלֹא הָיוּ צְרִיכִין לְחָסֶד עַמּוֹנִי שְׁלֹא עָשוֹּ חָסֶד עִם מִי שֻׁלֹא הָיוּ צְרִיכִין לְחָסֶד עַמּוֹנִי וֹמוֹאָבִי עִם יִשְׂרָאֵל דִּכְּתִיב (דברים כג. ה) עַל דְּבַר אֲשֶׁר לֹא קַדְּמוּ אֶתְכֶם בַּלֶּחֶם וּבַמִּים׳ וְכִי צְרִיכִין הִיוּ לְהֶם יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר הָיָהְ וַהְשְׁלָיוֹ מָצוּי לְהֶם וְעַנְּגִּי כְּבוֹד הַמָּן יוֹבֵד לָהֶן וְהַבְּאֵר עוֹלָה וְהַשְּׁלִיוֹ מָצוּי לְהֶם וְעַנְּגִּי כְּבוֹד הַנְּא הַיְץ וֹמְצוּי לְהֶם וְעַנְּגִּי בְּבוֹד הוּא הַבְּא מִן הַבֶּבֶר מִן עַנְּוֹנִי לְהֶם בְּמַאֲכָל וּבְמִשְׁתָּה מֵה הוּא הַבְּא מִן הַבֶּרֶך מַקְּדִּימִין לְהֶם בְּמַאֲכָל וּבְמִשְׁתָּה מֵה בְּרִיךְ הוּא מִתּוֹךְ כָּף (שם שם, ד) 'לֹא יָבֹא פְּרִע לְהֶן הַקְּדוֹש בְּרוּךְ הוּא מִתּוֹךְ כָּךְ (שם שם, ד) 'לֹא יָבֹא עַמּוֹנִי וּמוֹאָבִי׳ וַהְבֵּי דְּבָרִים קַל וְחֹמֶר וּמְח הָם בְּרַע לְהָם עְשׁוּ חָסֶד עִם מִי שֶׁאִינוֹ צִּרִיךְ חֶסֶד רְאֵה מֵה פָּרַע לְהָתְּ שִׁלְּא עָשׁוֹּ חָסֶד עִם מִי שֶׁאִינוֹ עוֹשֶה חֶסֶד עם מִי שֶׁצִּרִיךְ חָסֶד עַל אַחְתָּך מְסֶד עַל אַחְתִּך מִי שְׁאִינוֹ עוֹשֶּה חָסֶד עם מִי שֶׁצִּרִיךְ חָסֶד עַל אַלְא אַחָּת שִׁר בִּי שְׁאֵינוֹ עוֹשֶׁה חָסֶד עם מִי שֶׁצִּרִיךְ חָסֶד עַל אַ אַחָּן בִּיּבְע לִלְאָב בְּיִים מִי שֶׁצִּינוֹ עוֹשֶּה חָסֶד עם מִי שֶׁצִּרִיךְ חָסֶד עַל אַנִיל וְחַכָּר בִּיִם מִי שָׁצִינוֹ עוֹשֶׁה חָסֶד עם מִי שֶׁצִּרִיךְ חָסֶד עַל אַבְּרִי

כַּמָּה וְכַמָּה

.. R. Simeon in the name of R. Eliezer suggested another line of thought in this connection. Who are they that did not show kindness to those who did not need kindness? The Ammonites and Moabites to Israel; as it is written, Because they met you not with bread and with water (Deut. XXIII, 5). Now did Israel need them? Is it not a fact that during all those forty years that Israel spent in the wilderness the manna fell for them, the well came up for them, the quails were provided for them, the clouds of glory encircled them and the pillar of cloud journeyed before them? Yes, but courtesy requires that if people come from a journey they should be welcomed with food and drink. How did the Holy One, blessed be He, punish them? As a result of this: An Ammonte or a Moabite shall not enter into the assembly of the Lord (ib. 4). Now does not this afford an inference a minori ad majus? If in the case of those who did not show kindness to such as did not need it, we see what retribution He paid them; how much more in the case of one who does not show kindness to such as need kindness!

(16:k) wish ind Pierol Avos 1:15

נטון שַׁמַּאי אוֹמַר: צַשַּׂה תוּרָתְּךּ קָבַע, אֱמֹר מְעַט וַצְשַׁה הַרְבֵּה, וֶהֲוַי מַקַבָּל אָת בָּל הָאָדָם בְּסֵבֶר בָּנִים יָפוֹת.

[15] Shammai says: Make your Torah study a fixed practice; say little and do much; and receive everyone with a cheerful face.

רוני מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות כיצד מלמד שאם נתן אדם דר לחבירו כל מתנות מובות שבעולם ופניו (זעומות) [כבושים] בארץ מעלה עליו הכתוב כאילו לא נתן לו כלום אבל המקבל את חבירו בסבר פנים יפות אפי׳ לא נתן לו כלום מעלה עליו הכתוב כאילו לו כל מתנות מובות שבעולם:

(:6) ?> (10) TALMUD BAVA BASRA 96

אָמֶר רֶבִי יִצְחָק כָּל הַנּוֹתַן פְּרוּטָה לְעָנִי — And R' Yitzchak also said: Anyone who gives even a perutah [a small copper coin] to a pauper הַמְּבֶּרֶךְ בְשַׁשׁ בְּרָבוֹת – is blessed with six Heavenly blessings. וְהַמְפַּיְיִסוֹ בִּרְבָרִים – And one who comforts [a pauper] with words הַמְבָּרֶךְ בִּי״א בְּרָבוֹת – is blessed with eleven Heavenly blessings.[40]

15.20 TO 31. FR (IT) SHULLHAND ARUCH

ג כל הבירדם על העניים הקב"ח בירדם עליו: הגה [ד] ויתן כלדם לל לנו שכום מנקב כל שכה מיסתו מהקב"ה וכש שכום מכקב שבקב"ה ישמ שכתו כך הום ישמש שניים (ה] גם יש לל לנו כי כוש גלגל התור בשלם וסוף המדם שנם שום של בנו לו שם בנו לידי מדם זו וכל השרחם של מהרים מרחמין שליו (שלשן השור):

(:50) NIPIN 'NI (TALMUD KESUBUS (676)

הָנוּ רְבָנָן — The Rabbis taught in a Baraisa: ייָדי מַחְסרויי, — The verse states with regard to assisting the poor: Open up your hands, etc. [and provide for] THE EXTENT OF HIS NEEDS. אָתָה רפרוְסו – This teaches that YOU ARE COMMANDED REGARDING [A PAUPER] TO SUPPORT HIM, i.e. to provide him with his basic needs, אָא יָאָהָה מְצוּנְה עָלָיו לְעַשְּׁרוּ – BUT YOU ARE NOT COMMANDED TO MAKE HIM RICH. אַשֶּׁר נָחָסַר לויי, — The verse continues: WHATEVER IS LACKING TO HIM. אַמִילוּ סוּס לְרְבּוֹב עָלָיוּ יְעֶבֶּר לָרוּץ לְפָנִיו – EVEN if he is lacking A HORSE TO RIDE UPON AND A SERVANT TO RUN BEFORE HIM, you must provide these for him, ${}^{\mbox{\scriptsize m}}$ דופן אַלְיו עַל הַלַּל הַוָּקן — THEY SAID ABOUT HILLEL THE ELDER שֶׁלֶקָח לְעָנִי בְן טוֹבִים אָחָד — THAT HE once TOOK FOR A PAUPER FROM AN ARISTOCRATIC FAMILY לְפָנִיו - A HORSE TO RIDE UPON AND A SERVANT TO RUN BEFORE HIM. 181 פַעָם אַחַת לא מָצָא עֶבֶּד לָרוּץ לְפָנִיו — ON ONE OCCASION (HILLEL) COULD NOT FIND A SERVANT TO RUN BEFORE [THE PAUPER], ' ',' אַלשָה מִילִין — SO [HILLEL] himself RAN BEFORE HIM FOR THREE MILIN. [9]

MABAMA (CIS) PINA (SIS)

ג לפי מה שחסר העני אתה מצווה ליתן לו. אם אין לו כסות מכסין אותו. אין לו כלי בית קונין לו כלי בית. אין לו אשה משיאין לו אשה משיאין אותה לאיש. אפילו היה דרכו של זה העני לרכוב על הסוס לנ אשה ואם היתה אשה משיאין אותה לאיש. אפילו היה דרכו של זה העני וירד מנכסיו קונין לו סוס לרכוב עליו ועבד לרוץ לפניו. שנ׳ די מחסורו אשר יחסר לו. ומצווה אתה להשלים חסרונו ואין אתה מצווה לעשרו:

MAMBAM (I) PAND (I) RAMBAM

ז שמנה מעלות יש בצדקה זו למעלה מזו. מעלה גדולה שאין למעלה ממנה למעלה מזו. מעלה גדולה שאין למעלה ממנה אז ההמחזיק בידי ישראל שמך ונותן לו מתנה או הלואה או עושה עמו שותפות או ממציא לו מלאכה כדי לחזק את ידו עד שלא יצטרך לבריות ולא ישאל. ועל זה נאמר והחזקת בו גר ותושב וחי עמך כלומר החזק בו שלא יפול ויצטרך: המות מזה הנותן צדקה לעניים ויצטרך: המי נתן ולא ידע העני ממי לקח. שהרי זו מצוה לשמה. כגון לשכת חשיים שהיתה במקדש שהיו הצדיקים נותנין בה בחשאי והעניים בני טובים מתפרנסין ממנה בחשאי. וקרוב לזה הנותן לתוך קופה של צדקה. ולא יתן אדם לתוך קופה של צדקה אלא אם כז

יודע שהממונה נאמן וחכם ויודע לנהוג בה כשורה כחנניה בן תרדיון:

ס פחות מזה שידע הנותן למי יתן ולא ידע העני ממי לקח. כגון גדולי
החכמים שהיו הולכין בסתר ומשליכין המעות בפתחי העניים. וכזה ראוי
לעשות ומעלה טובה היא אם אין הממונין בצדקה נוהגין כשורה: י פחות
מזה שידע העני ממי נטל ולא ידע הנותן. כגון גדולי החכמים שהיו צוררים
המעות בסדיניהן ומפשילין לאחוריהן ובאין העניים ונוטלין כדי שלא יהיה להן
המעות בסדיניהן ומפשילין לאחוריהן ובאין העניים ונוטלין כדי שלא יהיה להן
בושה: יא פחות מזה שיתן לעני בידו קודם שישאל יב פחות מן הראוי

בסבר פנים יפות יד פחות מזה שיתן לו בעצב טן גדולי החכמים היו נותנין פרוטה לעני קודם כל תפלה ואחר כך מתפללין שני אני בצדק אחזה פניך: (:12) DOICE (5) SUKKA (86)

הָנוּ רַכְּנָן – The Rabbis taught in a Baraisa: בְּשְלֹשֶׁה דְּכָּרִים – הָנוּ רַבְּנָן – ACTS OF KINDNESS ARE GREATER THAN CHARITY REGARDING THREE MATTERS: בְּרָכָּה – (1) CHARITY is performed only WITH ONE'S PROPERTY,

ארנו בין בְּמָמוֹנוּ – whereas ACTS OF KINDNESS ARE performed BOTH IN PERSON AND WITH HIS PROPERTY; (36) בְּמִילוּת PERSON AND WITH HIS PROPERTY; (36) בְּמִילוּת בּין בְּעָנוִים בְּין בְּעָנוִים בְּין בְּעָנוִים בְּין בְּעָנוִים בְּין בְּעָנוִים בְּין בְּעָנִיִם בְּין בְּעָנִיִם בְּין בְּעָנִיִם בְּין בְּעָנִיִם בְין בְּעָנִיִם בְּין בְּעָשִירִים בְּין בְּעָנִיִם בִּין בְּעָנִיִם בְּין בְּעָשִירִים בְּין בְּעָנִיִם בּין בְּעָנִיִם בְּין בְּעָשִירִים בְּין בְּעָנִיִם בּין בְּעָנִיִם בְּין בְּעָבִייִם בְּיִן בְּעָבִייִם בְּין בְּעָבִייִם בְּין בְּעָבִייִם בְּין בְּעָבִייִם בְּין בְּמִינִם בְּין בְּמִינִם בִּין בְּמִינִם בְּין בְּמִיִם בְּין בְּמִינִם בְּין בְּמִינִם בְּין בְּמִינִם בְּין בְּמִים בְּין בְּמִים בִּין בְּמִינִם בְּין בְּמִינִם בְּין בְּמִינִם בְּין בְּמִים בְּין בְּמִים בְּין בְּמִים בְּין בְּמִים בְּין בְּמִים בְּין בְּמִים בִּין בְּמִים בְּין בְּמִים בְּין בְּמִים בְּין בְּמִים בְּין בִּמְיִים בְּין בְּמִים בִּין בְּמִים בְּין בְּמִים בְּין בְּמִים בְּין בִּמִים בְּין בְּמִים בְּין בִּמִים בְּין בּבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּין בְּמִים בּיִין בְּמִים בְּין בִּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוּ בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיוּ בְּיִים בְּיוֹים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיוּ בְּיִּיִּיּיִים בְּין בְּיִיּיִים בְּין בְּיּיִים בְּין בְּעִּיּיִים בְּין בְּיִּייִּים בְּיוּים בְּיִים בְּיוּים בְּיִים בּין בְּיִים בְּיוּן בְּיִּים בְּיוּיוּ בְּייִים בְּיוּיוּים בְּיוּ בְּיוּים בְּיִים בְּיוּייִים בְּיִים בּיוּבּיים בְּיִים בְּיִים בּיוּים בְּיִים בְּיִים בּיוּים בּיוּייִי

116) 1810

רְבִּי אֶלְעָוָר And R' Elazar said: אָלְעָרָר מְשְׁתַּלֶּמֶת אֶלֶא רְבִּי אֶלְעָוָר — And R' Elazar said: לְבִּי חָסְר שְּבָּה — Charity is rewarded only according to the kindness with which it is performed, אוֹן לֶבָּי הַנְיּי הָעָר יִבְּי הְיִרְעִּר לְבָּי הַעָּר בְּבִּי בּאַנְיקָת (וֹ) קְצְרוּ לְבִּי-חָטֶר as it says: Sow for yourselves charity and reap according to kindness. [35]

(n:1) N > N (7) MICHA (6:8)

יַבּגָעַ לֻבֶּת עִם־אֱלֹהֶיךּ מִאֶּרֶץ מִאְרָיִם וּמִבִּית עֲבָדִים פְּדִיתִיךּ עֲאָשְלֵח מִוּאָב וּמָה־יִעִּיך מִאֶּרֶץ מִאְרָיִם וּמִבִּית עֲבָדִים פְּדִיתִיךּ וְאָשְלֵח מִוּאָב וּמָה־עָנִים בְּנִי שָׁנָה בָּלְעָם בָּן־בְּעִיר מִן־הַשִּׁטִים עַד־הַגִּלְנָּל לְמַעַן מִוּאָב וּמָה־עָנָה אֹתוֹ בִּלְעָם בָּן־בְּעִיר מִן־הַשִּׁטִים עַד־הַגִּלְנָּל לְמַעַן בַּעוֹלוֹת בַּעֲגָלָים בְּנִי שָׁנָה: הַיִּרְצֶה יהוֹה בְּאַלְפֵי אֵילִים בְּנִי שְׁנָה הְוֹלְת בִּעְּלָם בְּן־בְּעִוֹר מִן־הַשִּׁטִים עַד־הַגִּלְנָּל לְמַעַן בְּעִבּר יְבְּרְ אָבְרָם יִהוֹה בִּנְעָם בְּן־בְּעָה יהוֹה בְּעָבְּרָם בְּרְבְּלְוֹת בְּעֲבָּר וּמָה־יהוֹה דּוֹרָשׁ מִמְּלְּ בִּי אִם־עְשִׁיתִי לְּךָּ וּמְהַיְ לְּבָּ אָדָם בְּעְבִּית הְעָבָּים בְּנִי שְׁנָה בִּעְּעָב בִּינִיר בְּעָּבְים בְּרְבְּלְוֹת בְּעָבְּיִם בְּנִילְים בְּנִי שְׁנָה מִשְּבְּר יִיִּיר בְּעָב מִּלְּיִם בְּעִילִים בְּנִי שְׁנָה מִשְּבְּי אִם־עְשִׁיתִי לְּבָּ שִׁבְּרָוֹם הְּבְּעָבְּה עִבְּרְבְּעִּה בְּעָבְּים בְּנִי שְׁנָב מִמְּלְים בְּנִי בְּעָבְּיי בְּעָבְים בְּעִייִם בְּנִי שְׁנִיל מִּבְּרְם מִּבְּרְי בְּעָב מִיּיִיר בְּעָּבְיי בִּעְבָּיים בְּנִילְישׁ מִמְּלְּבְי בִּייִר בְּעְבְּיִים בְּבָּי בְּעָבְּי בְּעִיבְּי בְּעִבְּייִי בְּעָבְּיי בְּיִבְייִם בְּבְּי בְּעִיבְּייִם בְּעִיי בְּעְבְּיִי בְּעָּבְעָּיִי בְּעָּבְּיי בְּיִבְייִּי בְּעְבְּייִיךְ בְּעָבְּייִים בְּעִייִיך בְּעָּבְּייִי בְּעָבְּייִים בְּבְּעִיים בְּנָבְיי בְּבְּייִים בְּבְּיִיה בְּעִבּייים בְּיִייִים בְּעִייִּים בְּעִּייִי בְּעָּיִּיה בְּעָּיִים בְּעִּייִים בְּבִּיי בְּעִיּיִים בְּעִייִים בְּבְּעִיים בְּבִּייִים בְּבִּייִים בְּיִּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיִּבְּייִם בְּבְּיִים בְּבְּעִים בְּבְּבְּיִים בְּבְּיבְּיִם בְּבְּבְיּים בּּיוֹים בְּיוּבְּבְּיבְּיבְּיוּים בְּיִבְּיבְּיוּבְּיבְּיוּבְיּבְּיבְּים בְּבְּבְיּים בְּבְּבְּיוֹם בְּבְּיִים בְּבְיּבְעְם בְּבְּבְית בְּבְיּבְיּבְּיוּ בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיוּים בְּבְּיִבְּעִּים בְּעִיבְּיוּבְיים בְּבְּבְיים בְּבְּיבְיוּבְּיוּבְייִים בְּיִבְּיוֹם בְּבְּיִים בְּבְּבְּיוּבְּיוּים בְּיבְּיוּים בּיוֹבְיים בְּיִיבְּיוּים בְּיִּבְּיוּבְּיּים בְּבְּי

³ My people, what [wrong] did I do to you and how did I tire you? Testify against Me! ⁴ For I brought you up from the land of Egypt and redeemed you from the house of bondage; and I sent Moses, Aaron and Miriam before you. ⁵ My people, hear, now, what Balak, king of Moab, schemed, * and what Balaam son of Beor answered him, [and all the events] from Shittim to Gilgal * — in order to recognize the righteous acts of HASHEM.

⁶ [You ask,] With what shall I approach HASHEM, humble myself before God on high? Shall I approach Him with burnt-offerings, or with calves in their first year? ⁷ Will HASHEM be appeased by thousands of rams or with tens of thousands of streams of oil?* Shall I give over my firstborn [to atone for] my transgression, or the fruit of my belly [for] the sin of my soul?'

B He has told you, O man, what is good! What does HASHEM require of you but to do justice, to love kindness and to walk humbly with your God?

7 ON APAR (13) AHAVAS CHESED

כמה יש לו לאדם להתרבק תמיד במדת החסר וכדכתיב בקרא [מיכה ו' ח'] הגיד לך אדם מה מוב ומה ד' דורש ממך כ"א עשות משפט ואהבת חסר וגו' ולכאורה היה לו להכתוב לאמר כ"א עשות משפט וחסר או אהוב משפט וחסר וגם מאי לשון הגיד לך אדם וגו' דמשמע דבא הכתוב לגלות דבר שלא ידע האדם מעצמו

How greatly should one cling to the virtue of chesed! The extent of the required attachment is defined in the verse (Micah 6.8): "It has been told to you, O man, what is good and what God requires of you: Only to act justly and to love chesed (kindness)..." At first sight, it would seem that it should have been sufficient for Scripture either to read: "to act with justice and kindness" or else "to love justice and kindness." Moreover, by using the expression, "It has been told to you..." Scripture must have intended to convey an idea which man would be unable to discover on his own.

Now we may proceed to understand the verse, "It has been told to you..." quoted above. When a person devotes all his energy to the acquisition of property, and takes no care that his gains be free of the taint of robbery, forceful expropriation, dishonest dealing and the like, he may delude himself into believing that, at least for the present, he is doing himself good by his exertions, and that the reckoning will only come at the end, in the world above. The prophet, therefore, enlightened us by saying: "It has been told to you, O man, what is good." He intended to convey that, contrary to the common belief that it is good for man to amass wealth, what is really to his monetary advantage is to act justly — to scrutinize all his transactions so as to ensure that his profits were acquired through means approved by Torah law. In this way, he will make certain that his possessions remain with him. This is what Scripture means by "only to do justice."

Next the prophet adds, "to love chesed." He intends to convey that no one should deem it sufficient to ensure that his possessions are free from the taint of dishonesty, and believe that they will, therefore, remain with him, and that good will be bestowed on him on this account. He is also to dispense kindness and charity proportionate to his means. Otherwise, God forbid, his wealth might gradually be reduced, as is related in Kethuvoth 66b concerning Nakdimon ben Gurion. (See ibid.)

As for the choice of words, "to act justly and love chesed," rather than "to act with justice and chesed," the prophet has thereby drawn our attention to a new and important lesson, to an area where almost everyone is at fault. Indeed, we all perform acts of kindness. But we are kind only under pressure. When a person in distress, needing our favor, turns to us once, and again a second time, we find it difficult to avoid him, so we extend help to him. Even then we act not at all willingly or kind-heartedly. So the prophet exhorts us: "What does God require of you: only to love kindness. You should not think that by your occasional acts of kindness you have discharged your duty completely." Instead, one must possess a love for this mitzvah.

Obviously a great difference lies between what a person does because of pressure and what he does out of love. We see how we, ourselves, act towards our children, in pursuit of food and clothing, in marriage, and in all that is motivated by love. Here every person ranges far beyond his duty. A father seeks to bring benefit to his son, even when the latter has not asked for it. He is happy and in good spirits when he does so. So in this case, if a person really loves this trait of *chesed*, he will search for the ways and means to do good to his fellow man, and he will act generously.